

Інформація щодо проведення Всесвітнього дня дій за гідну працю і Міжнародного дня боротьби з бідністю

В жовтні профспілки багатьох країн світу відзначають два знакових дні: 7 жовтня – Всесвітній день дій за гідну працю та 17 жовтня – Міжнародний день боротьби з бідністю.

Всесвітній день дій за гідну працю заснований Міжнародною конфедерацією профспілок в 2008 році, а Міжнародний день боротьби з бідністю запроваджений ООН у 1992 році.

Щорічно 7 жовтня профспілки багатьох країн світу проводять заходи: демонстрації, конференції, круглі столи, флешмоби тощо, в яких беруть участь мільйони членів профспілок. Це день боротьби членів профспілок за реалізацію свого права на гідну працю та гідне життя.

Вперше Концепцію гідної праці презентував Генеральний директор Міжнародного бюро праці (МБП) на 87-й сесії Міжнародної конференції праці у 1999 р. Гідна праця, згідно з визначенням МОП, це «продуктивна праця, яка є вільною, в нормальних умовах, розвиває і не принижує гідність людини, передбачає справедливу оплату, соціальні гарантії, відсутність дискримінації на робочому місці, забезпечення всієї сукупності трудових прав, а також можливість реалізувати здібності і особисті прагнення людини».

Гідна праця має забезпечувати гідне життя працівнику і його сім'ї. Вона – складається з багатьох чинників, одним з яких є **продуктивна зайнятість**, що означає добровільність та стабільність зайнятості, яка дає впевненість у завтрашньому дні; безпечні та здорові умови праці; можливість розвитку професійних навичок, підвищення кваліфікації, професійного росту та особистісного розвитку.

Ще одним з основних чинників гідної праці є **належна та справедлива заробітна плата**, яка: забезпечує матеріальний достаток працівнику та його сім'ї; дає можливість розвиватися, відпочивати, користуватися технологічними досягненнями; створює основу для соціального страхування і пенсійного забезпечення.

Право на працю має забезпечуватися **дотриманням трудових прав працівників**, правом на повагу людської гідності, що передбачає повагу до працюючих, гендерну рівність, відсутність будь-яких форм дискримінації, примусової та дитячої праці.

Ми вже 7 місяців живемо в умовах карантину і як показує статистика по захворюваності ситуація лише погіршується, тож невідомо коли він закінчиться. Тому в цьому році відзначатимемо ці дні в умовах пандемії COVID-19 та запроваджених в зв'язку з нею карантинних заходів. Світова пандемія COVID-19 призвела до падіння економіки, збільшення безробіття, зниження доходів населення, загалом до важкої соціально-економічної кризи.

В цих умовах роботодавці частіше вдаються до порушень трудових прав працівників. З кожним днем ситуація ускладнюється. З метою збереження бізнесу роботодавці відправляють працівників у неоплачувані відпустки, простої, затримують виплату заробітної плати, проводять скорочення тощо. Наприклад, у березні кількість працівників, які знаходилися у простої на підприємствах ГМК становила 2208, у квітні – вже 6345, а в травні – 5061. Також збільшилася кількість працівників, які працюють з неповним робочим тижнем (із 1660 до 2600, 2220 відповідно).

Актуальною залишається також проблема заборгованості з виплати заробітної плати, яка за даними Держстату, зростає щомісяця та станом на 01.09.2020 року досягла 3,4 млрд. грн. по Україні, а на підприємствах ГМК склала понад 100 млн. грн.

Згідно із прогнозом Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В.Птухи НАН України за підсумками 2020 року рівень бідності зростає до 45%, що на 6,5 відс. пункту вище значення 2019 року.

Неналежні умови праці, масові порушення прав працівників призвели до несанкціонованого страйку шахтарів на Криворізькому залізничному комбінаті. Державна служба з питань праці під час планової перевірки на виконання доручення Прем'єр-міністра Дениса Шмигала виявила на цьому підприємстві 190 порушень законодавства про працю.

Ініціативи уряду, спрямовані на підтримку роботодавців та працівників є недостатніми для зниження негативного впливу пандемії на економіку країни та добробут працівників.

Тож, в знакові для спільчан дні маємо привернути увагу органів влади та роботодавців щодо додержання законодавства про працю, підвищення доходу працюючих громадян, про необхідність економічного зростання, яке базується на гідній праці, та створення нової економіки, в центрі якої має бути людина.

У Всесвітній день дій за гідну працю Міжнародна конфедерація профспілок оголосила основною темою заходів «Новий соціальний договір заради відновлення та посилення потенціалу протидії». Профспілки впевнені, що новий соціальний договір матиме велике значення для визначення шляхів відновлення економіки та подальшого її росту.

ФПУ проголосила темою заходів з нагоди Всесвітнього дня дій за гідну працю та Міжнародного дня боротьби з бідністю «Гідна праці та права працівників – основа відновлення економіки, викорінення бідності та посилення потенціалу протидії загрозам».

Враховуючи те що, у цьому році в зв'язку зі встановленими на сьогодні правилами, неможливо провести масові заходи наживо, проте ми маємо змогу провести заходи онлайн та у соціальних мережах.

Президія ФПУ постановою від 24.09.2020 року №П-25-3 схвалила та направила органам влади Заяву (з нею можна ознайомитися на сайті ФПУ).

Планом заходів ФПУ до Всесвітнього дня дій за гідну працю та Міжнародного дня боротьби з бідністю передбачено проведення урочистих зборів, семінару, підготовка агітаційних друкованих матеріалів, проведення в соціальних мережах флешмобу, проведення пресконференцій, брифінгів, виступи на радіо та телебаченні, підготовка тематичних відеороликів тощо.

Профспілка металургів і гірників України долучилася до заходів ФПУ. Правові інспектори праці провели челлендж в Фейсбук, підготували низку матеріалів щодо захисту прав працівників в судах, з 5 по 9 жовтня проходить онлайн консультування членів Профспілки з трудового законодавства.

Правова інспекція праці ПМГУ